

ద్వాదశ గాను

ద్వాదశిగాను పోయింది. అందమైన, ముద్దుచ్చే కందుద్వాదశిగాను మంచి దళసరిగా, మధ్య వొంపు తిరిగి నిగనిగలాడే ద్వాదశిగాను - రోజూ కాఫీలదగ్గర కిష్కి గాదూ, వాసుగాదూ "ద్వాదశిగానులో నేను తాగాలంటే నేను తాగాలనీ" తగ్గలాడుకునే ద్వాదశిగాను పోయింది! పతాకేకుండా పోయింది.

ఎలాపోయిందో ఎవరికీ తెలియదు. ఇంట్లో అందరికీ యీ విషయం కళ్ళం కలిగించింది. కిష్కి గాదూ, వాసుగాదూ సరే సరి; మొహంలూ మూడుకుంటూ కూచున్నారు. ఆఫీసునుంచి వచ్చిన మామయ్య కూడా ఈ సంగతి తెలిసి ఇంట్లో అందరినీ కేకలేశాడు - "ఎవరేనా యింటికి కొత్త వాళ్ళు వచ్చారంటే ఇవా యింట్లో వాళ్ళకు ఒట్టూ, గిట్టూ తెలియదు!... ఛఫ! సంతోషం మన్నాక!... అసలు యీ జాగర లన్నీ ఒకటే చెబితే వస్తాయా? స్వతహాగా రావాలిగాని!" అంటూ అస్త్ర సన్యాసం చేసి ఆఫీసుకు వెళ్ళిపోయాడు.

అందరిసంగతి అలావుంచి బామ్మకు మాత్రం ఈ విషయం మరి బాధ కలిగించింది. గాను పోయిందని మామయ్యతో చెబుతున్నప్పుడు బామ్మకు కళ్ళ నీళ్ళ పర్యంతం అయింది!

కాదా మరి; ఆ గాను ఆవిడ స్నేహితురాలైన స్వరీయ నరసాయమ్మగారి జాపక చిన్నాం! నరసాయమ్మ చనిపోయేముందు, ఓసారి ఏకాదశి ఉపవాసంచేసి, ద్వాదశి పారణకు ఎవర్నయినా ఒడుగైన కుర్రాణ్ణి బ్రాహ్మణికి పిలిచి పెట్టమని బామ్మతో అంది. అప్పుడు బామ్మ, "ఎవరో ఎందుకు నరసాయమ్మక్కయ్యా! నిత్యం వంటి బ్రహ్మచారి వెధవ మాయంట్లో వుండగా." అని చెప్పి, ఆవిడిచేత "అయ్యో నా తెలివిమందా! ఆ మాటే మరిచా నక్కయ్యా!.. సరే, మరో చోటికి పోవటం మెండుకంట, వాణ్ణి పంపేం!" అనిపించుకుని, శేషభావను బ్రహ్మచారిగా పంపించటం, నరసాయమ్మక్కయ్య వాడికి ఆపోక సంతోషం కుని, పంచభక్ష్య పరమాన్నాలు... వగైరాలతో భోజనంపెట్టి, పాయసంతో నిండిన చక్కని కంచుగానును వాడికి దానమిచ్చిందట. అదే యీ ద్వాదశిగాను! ఇది అయిదేళ్ళ కిందటి మాట.....

అంత చరిత్రాత్మకమైన ద్వాదశిగాను పోతే బామ్మకు దుఃఖం కలగడంలో వింతేమీలేదు.

ఎలాపోయిందో జాడలేదు. జాడలేని పోల్సుకోవడం సులభం. దానిమీద ముత్యాలంటేనే అక్షరాలతో "రావులకోల్లు చంద్ర మాలి పంతులు" అని మామయ్య పేరుంది.

ఎలాపోయిందో..... ఆ ముందురోజు సాయంత్రం ఇంటికి రంగమ్మత్తయ్య - చిన మామయ్య భార్య - వచ్చిందట. రంగమ్మత్తయ్య చెయ్యి ఇటు వంటి వస్తువుల్ని చూసినప్పుడల్లా కాస్త నైరవిహారం చేసుండటం కడు!..... ఆవిడ తిరిగి వెళ్ళిపోయినా క - రాతి అన్నాల దగ్గర కిష్కి గాదు ద్వాదశిగాను కోసం వెతికితేరదు!

"ఇది తప్పకుండా ఆరంగిపనే రాబాబూ! ఆ గాను దానింట్లో అయినా చేరి వుండాలి; లేదా రెక్కలు కట్టుకుని మరో జేశానికి ఎగిరిపోయినా వుండాలి." అంది బామ్మ.

ప ని తు ల రామచంద్రయ్య

"అవునే బామ్మా! ఈ మధ్య పత్రికల్లో కూడా చదివినట్లు జ్ఞాపకం - అదే దో జేశంలో కంచాలూ, అవి ఎగిరిపోతున్నాయనీ -" అన్నాను.

ఈ గాను ఎగిరిపోయినా ఆ రంగి యింట్లోనే తిరిగి వాలివుంటుంది" అంది బామ్మ. పాపం! బామ్మకు రెండు రోజుల్నుంచీ అన్నం కూడా సరిగా పహించటం లేదు.

వాలంగోరోజు ఆచోకి తెలిసింది. అందరి అనుమానమూ అక్షరాల నిజమయింది. రంగమ్మత్తయ్య యింట్లోనే వాలిందట ఆ గాను!

వరహాలతో నింపిన పెద్దబంగారు బిందె మారాత్తుగా పోయి మారాత్తుగా దొరికినంత సంతోషం బామ్మకు! చచ్చి స్వరానికి పోయిన నరసాయమ్మక్కయ్య ఉన్నట్టుండి భూలోకానికి దిగివచ్చి, తన్ను అమాంతం కొగలించుకున్నట్టుయింది ఆమెకు!

బామ్మ స్వతహాగా అహింసావాది. అందువల్ల ఈ ఆచోకి తెలియగానే రంగమ్మత్తయ్య మీద కోపం పెగలులేచినా,

కడుపులో అగ్నివర్షతాలు విజృంభించినా - ఏమీ తెలియనట్టే అతిసాయంగా కార్యం సాధించుకు రాదలచింది. పాలచెంబులు మొహంలో దొంతరాడించుకుంటూ పోయి, రంగమ్మత్తయ్యను కడలేసింది.

"ఈ రోజు మా తమ్ముడికి ఏం కూర వండి పెట్టావే" అంటూ సంభాషణకు నాంది పలికి, "అయ్యో! అదేం నాగరిక మే మా తల్లికి రోజుకు రోజుకూ నూలుదారమై పోతున్నావు! మా తమ్ముడికి బియ్యం ఆదా చేస్తున్నావటే - నీ నాగరికమీద వావధిసిపోనూ!" అన్నదాకావచ్చి; ఆ తర్వాత ద్వాదశి గాను విషయాన్ని పట్టు మడతలో చుటి ఆవిడముందు పెట్టింది.

అయితే రంగమ్మత్తయ్యమాత్రం ఏం తక్కువ తిన్నది గనక! కాకుంటే, అప్పుడప్పుడు చెయ్యిమాత్రం ఏదో ముందూ వెనకూ లేకుండా ప్రవర్తించా వుంటుందిని కాని, నోరు విప్పితే ఎంత సౌమ్యమనీ, ఎంత లాలనా, వివికదా!

ఆమె ఏమన్నదంటే - "అయ్యోయ్యోయ్యోయ్యో! ఎవరూ చేకారే వాడినా అంతపసి! ఎవరికీ చేతులాదాయో నన్నూ!... పాపం, చచ్చి ఏలోకానవుందో నరసాయమ్మిది, ఆ గాను చూడగానే గుర్తొచ్చింది. అయినా ఎవరు తీకారో, వాళ్ళ చేతులు విరిగిపోనూ..."

బామ్మ ఎడదలో బడబాగ్ని పెగలు లేగింది. "నీ చేతులు విరిగిపోతే ఎలాగే, ఇంకా ఎన్ని ద్వాదశి గానులు జాగర చెయ్యాలో నువ్వు" అని స్వగతం చెప్పకుంది. ఆ మరుక్షణంలోనే ఆ విషయాన్ని మార్చేసి (ఇదే బామ్మలోని ప్రత్యేకత), ఏదో లోకాభి రామాయణం మూటాడుతూ, ఇల్లు నలుముకలూ దృష్టి సారించింది. సారించేసరికి, ఇంకేముంది! దక్షిణపుమూల, ఆవకాయ జాడీ పక్కనే ద్వాదశిగాను కనిపించింది!

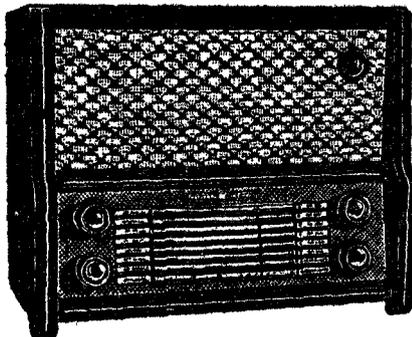
అయితే బామ్మ వెంటనే లంఘించి ఆ గానును చేతిలోకి లాక్కోలేదు. తన కోపాన్ని, ఆశ్చర్యాన్ని గుండెల్లోనే అదిమి పట్టుకుని, ఏదో పనివున్నట్టుగా ఆ యింట్లో కాస్తేపు ఆ శేపుకూ యీ శేపుకూ తిరిగింది. రంగమ్మత్తయ్య మామండగా ఆవిడ కన్నుగప్పి దాన్ని ఇవతలికి దాటేయడం బ్రహ్మగులకూడా తరం కాదని బామ్మకు తెలుసు. అందువల్ల, అలా పచార్లుచేసి, అప్పుడే చూసినట్లుగా

నేషనల్-ఎక్స్

కంపెనీవైన

రెండు దివ్యమైన రేడియోలు

స్వర మాధుర్యమునకు సాటిలేనివి

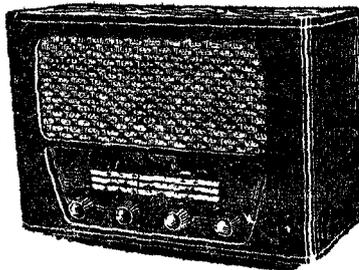

మోడలు 187: 8 వాల్టలు, 8 బ్యాండులు: 13, 18, 19, 25, 31. చురుకు 41 మీటర్ల బ్యాండ్ స్పాన్ చేయబడినవి. సౌగంధ్య కల్పకాన్ని కలిగి ఉన్నవి. ఎ-187 ఎన్ కరెంటుతోను. యు-187 ఎన్ లోక దీని కరెంటుతోను పనిచేయును.

రక రు. 450/- నక

మోడలు 270/1.

హ్యూటెమా-5 వాల్టలు, 3 బ్యాండులు; క్రమముగా త్రవ్వకూ మారుకోగలిగే లోక కల్పకాలు. డాం పెర్ల బ్యాండింగ్ ప్లీయ. డాం పెర్ల క్యాపిటెర్ మోడలు ఎ-270/1 ఎన్ కరెంటుతోనూ. యు-270/1 ఎన్ లోక దీని కరెంటుతో పనిచేయును. రు. 300/- నక

నేషనల్-ఎక్స్ రేడియోలు శ్రేష్టమైనవి

—అవి మాన్ సూ నెట్ చేయబడినవి

* లోక దీనికంటే ఎక్కువ వాల్టలతో అన్ని శ్రేష్టస్థితులలోను దాగుగా పనిచేయుటకు మామూలుగా జరుగుతున్న కన్న 18 సార్లు ఎక్కువ సురక్షితముగా చేయబడినవి

ఏ నేషనల్-ఎక్స్ వ్యాపారమైనా ఏదని మీకు ఉపయోగముగా పెర్ల విని ఏయింటికి ఏదైనా ఈ రేడియోలో 12 నెలల గ్యారంటీ కంటే. స్థానిక వస్తులు అదనము

జెనరల్ రేడియో & అప్లయన్సెస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

ఒకేసారి బోర్డు, బొంబాయి 4 • 3 మదన్ స్ట్రీట్, కంకణ 13 • 1/18 మౌంట్ రోడ్, మద్రాసు • 38/79 ఏల్వర్ట్ బాస్టర్ పార్క్ రోడ్, బెంగళూరు • బోస్టియాన్ బాంబే, దాంబి లోక్, ఢిల్లీ

GRA 5348

ద్వాదశి గ్లాసు

సంధిమాశ్చర్యాలు నటిస్తూ, ఆ గ్లాసును చేతి లోకి తీసుకుని—“ఇదిగో నే పిల్లా గ్లాసు! చూశావా, యీ పిల్ల వెళ్లవల ఆటలో తీసు కొచ్చి యిక్కడ పడేసివుంటారు. నీ సుతి మగువులో నువ్వు చూసి వుండవ.” అంది! అయితే, ముందుగా నే మనవి చేసు కున్నాను గా, రంగమృత్యు బామ్మకుండు రెండవ అంశముల ఎక్కువే చేయబడినవి! అవిడ మానుమతు డల్ల బామ్మ దగ్గరికి వచ్చి, నెమ్మదిగా ఆ గ్లాసును బామ్మ చేతుల్లోంచి ఊడలాక్కుని కొంద పెట్టింది.

అలా పూడలాక్కుంటూంటే బామ్మలా నిల్చుకు చూస్తున్న బామ్మతో రంగ మృత్యు “అయ్యో! నే ననుకుంటూ నే వున్నా వాదినా, మీ ద్వారానే గ్లాసు ఇది ఒకే బోలికగా వున్నాయా, ఎప్పుడో పిట్టి గురించి కీమలాటలు తప్పవని అనుకుంటున్నట్లే అయింది గదా!” అంది.

ఈ మాటల్లో బామ్మ కోపం ఉన్నతో వృత్త శిఖరాల నందుకుంది. అవిడ రచ్చి పోయి, “చూసి మాట్లాడవే! దాని మీద పేరు చూడు-చంద్రనాళి అని రాసివుండో లేదో?” అంది.

బితే, యీ మాత్రపు కోపాలకే జడిసి పోతే రంగమృత్యు ప్రశ్నోకత మాత్రం ఏ ముంది? ఇలాంటి సాక్ష్యంలేని ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పడం అవిడకోక లెక్కలోది కాదు ఈ సంగతి విారీ పాటికే గ్రహించి వుంటారు.

“నాయో! అదికావే వాదినా, మొన్న నెవరో ఇలాంటి గ్లాసులు అమ్ముస్తేనూ, ఒక్కటేనా కొని పెట్టమని నానిగాడు ఒకటే గోల. ఇక కొనకుంటే ఊడకోడు గదా మొండి వెళ్లవ! అందులోనూ మొండి అనేది రావులకొలు వారి కంకణంలో ఈనాడు కొత్త కోదాయె! ఏదమ్మాయో వదినా! అదిగో చూశావా, రావుల కొలు వారి సనేసరికి ఎంత కోప మొస్తోందమ్మ నీకు! సకేతరవాల తీరా చేతకమ్మక రూపా యీ పెట్టి కొనేసరికి—ఆ కేగ నెక్కే వాడు తయూరై కూనుని “ఎం పెరెయ్యి మంటా రమ్మగారూ?” అంటూ ఒకటే సాద! ఇదిగో, నువ్వే చెప్పాదినా, అంత మందిలోనూ ‘ఆయన’ పేరు చెప్పి వెయ్యి మనడ మెలాగ చెప్పి? అదే యీ కాలపిల్లలెలే అడక్కముంటే నెళ్లంటా రనుకో, గంట కొట్టినట్లు! నిజం చెప్పాద్దు తల్లి, నాకు చచ్చే సిగ్గయ్యింది. అంగువల్ల, ఎవరి పేరైతే యింటే, ఇందులో కావడేది మాత్రమేముంది అనే వుండేతో, పెన్నా యన పేరు చెప్పి, ఆపేకే వెయ్యి మన్నా

ననుకో. ఇదే వొదినా నేం చేసిన పాపం. చేసిన పాపం చెబితే పోతుండంటారు . ”

అంటూ కథనం చేసింది రంగమ్మ తియ్యి ఈ మాటలు వింటూ బామ్మ ఎలా మండి పోయిందో, ఆమె గుండెల్లో ఎన్ని ప్రళయ కాల భయంకర పదనాలు గర్జించాయో చెప్పలేను గాని, ఆవిడ మరొక్క క్షణం ఆక్కడ కూచోకుండా లేచి వచ్చే సిన మాట మాత్రం నిజం

అంతే ఆరోజునుంచీ రంగమ్మ తియ్యి కూడా మాయింటికి రాకపోకలు తగించింది అభవా వచ్చినా బామ్మ ఆవిడతో మాట్లాడదు. పాపం బామ్మకు సరిగా అన్నం సయించడం లేదు స్వర్గంలో వుండమనోన్న నరసాయమ్మ బామ్మ హృదయంలోకి వచ్చి కూర్చుని “నా ద్యాదళి గ్లాసు మా శ్రేవెటికి ఇందుకోనా ఆ గ్లాసు నీకిచ్చింది?” అంటూ గొడవ చేస్తోంది

ఎలాగ తిరిగి ఆ గ్లాసు రాబట్టడం? బామ్మ కిదే సమస్య విపోయింది

చిత్ర మేమిటంటే, మానవుడు పరిష్కరించలేని ఎన్నో జటిల సమస్యల్ని విధి ఇచ్చే పరిష్కరించే పాత్రనుంటుంది లేకపోతే, బామ్మతో తగూ పడినాక సెల తిరక్కుండా నేరంగమ్మ తియ్యికు అంత జబ్బు చేస్తుంది ఎవరనుకున్నారో?

వాళ్ళా పిళ్ళా సలహాలిమాడటం రంగమ్మ తియ్యిను మామయ్య అమెరికన్ ఆస్పత్రిలో చేర్చాడు రోజు రోజుకూ జబ్బు ఎక్కువైతోందేకాని తగుముఖం కాలేదు. ఎన్ని స్ఫురణన్నా ఇలాంటిప్పుడు సాధింపులు పనికి రావు కదా! అంచేత బామ్మ ప్రతిరోజూ ఆస్పత్రికి పోయి రంగమ్మ తియ్యిను పలకరించి వస్తుండేది

ఓరోజు బామ్మ రంగమ్మ తియ్యిను చూడటానికని ఆస్పత్రికిపోయింది ఆమె వెళ్లేసరికి రోగి దగ్గర ఎవ్వరూ లేదు; రంగమ్మ తియ్యి మేలకుని పడుకోనివున్నది అంతకు ముందు రోజునుంచీ జ్వరం కొంచెం సుమారుగా వుంది ఆవిడకి

బామ్మను చూడగానే రంగమ్మ తియ్యి నీరసంగా, “రావొదినా, ఇలా వచ్చి కూచో” అంది చెయ్యిచూపిస్తూ. పాతాళబిలం లోపల్నుంచి మాట్లాడు తున్నట్టుంది ఆ విడ గొంతు.

బామ్మ వెళ్ళి పడకమీద కూచుంది రైండు నిముసాలు నిశ్శబ్దంగా గడిచాక, “ఎలావుండే?” అని అడిగింది బామ్మ.

“ఎలావుంది? హుం, హుం, హుం! అధ్యాత్మంగా వుంది

ఈ జీవి ఇంతటితోకడలేనిపోయినా ” అంది రంగమ్మ తియ్యి ముక్కుతూ

“అయ్యో, అదేవంటే” అంది బామ్మ అసలు రంగమ్మ తియ్యి అలా అన్నదే కాని,

ఆ విడకి మాత్రం తెలీదూ, తను చనిపోదనీ, చనిపోలేదనీ!

ఆవిడ మళ్ళీ ముక్కుతూ “హుం, విమోనమ్మా వొదినా? నాకేం, నేను బతుకుతానని నమ్మకం అవుపించడంలేదు. ఇదిగో వొదినా, నేను వెళ్ళిపోయేటట్టుంటే ఆయన్నూ, పిల్లగాడ్డీ నీ చేతుల్లో పెట్టి పోతున్నాను ” అంది

“ఊ! ఊరుకో ఏంమాటలు?” అంది బామ్మ మందలింపుగా రంగమ్మ తియ్యి కేమి ధోకాలేదని తనకూడా నిర్ధారణ అయినందువల్ల, అంతకంటే యెక్కువగా ఆవిడి ఓదార్పువలసిన అవసరం కనిపించలేదు బామ్మకు!

బామ్మ అంది “ఆ, యేమిటో ఎప్పుడో ఒకప్పుడు అంతా కదిలి వెళ్ళవలసిందే, ఆ శ్రీమన్నారాయణమూరి పిలుపు వచ్చినప్పుడు తప్పకుండా ఆ వెళ్ళిపోయే సమయంలో మనస్సు శాంతిగావుంటే చాలు ”

రంగమ్మ తియ్యి అదిరిపడింది. “అవును” అన్నట్టుగా ఒక్క మూలుగు మూలిగింది.

బామ్మ మళ్ళీ అంది

“ఇకగో, నీసంగతికూడా ఎటా వచ్చి ఎటాస్తుందో ఇప్పుటికి ఆందోళనగా వుండా. ఇటు వంటిప్పుడెన్నా కాస్త మనస్సుకు శాంతివుండాలి కదా, ఎటువంటి కలమమూ లేకుండా ”

రంగమ్మ తియ్యికు భయమేసింది! ఎవరో తన్ను మంచంలో సహా గాలిలోకి ఈడ్చుకుపోతున్నట్టుపించింది ఏమిటి? తను చనిపోతుందా? చనిపోతుందా? నిజమేనా? మరి తనికొ బతుకుతుండననుకుంటోందే? ఏమో ఏమో!

రంగమ్మ తియ్యి మాట్లాడలేకపోయింది.

బామ్మ “ఒప్పుకుంటున్నావు గదా! ఇదిగో అమ్మాయీ! నీ విషయంలో ఒక్కటకుగుతున్నాను దానిమీద ఇదివరకు జరిగిందేదో జరిగిపోయింది ఇప్పుడైనా మనమ్మారీగా నిజం చెప్పవేనుకూడా ఇంకో విధంగా అనుకోను” అంది.

“ఎవెం బొదినా?”

“ఏంలేదు ద్యాదళి గ్లాసుసంగతి నిజం చెప్పమ్మాయీ! ఈ సమయంలో నైనా నీ మనస్సుకు శాంతి కలుగుతుంది కాస్త” అంది బామ్మ

అంతే! ఈ సారి అగ్ని పర్యతాలు ప్రేలటమూ లేదు, సెగలు రేగటమూ లేదు.

రంగమ్మ తియ్యి తప్పు ఒప్పేసుకుంది “నన్ను క్షమించానను వొదినా! ఆరోజు నే చెప్పింది అబద్ధమే నీకు నా మీద ఆసేతువుంటే తిరిగి ఆ గ్లాసు నీయింటికి చేర్చు! పాపిష్టిదాన్ని ఆ లోకంలో నరసాయమ్మోదిన ఎన్ని శాపనారాలు పెడు

తోందో నామీద వొదినా, నన్ను క్షమించానని వొట్టువెయ్యి ” మొదలే నీరసంగా వున్న రంగమ్మ తియ్యి కంఠం మరీ పూడుకు పోయింది.

బామ్మ పెదాలమీద చిరునవ్వు, అభయ ముద్రా!

“పిచ్చిదానా! అలా బెంటలు పడిపోతావేమిటే? నువ్వేం చేశావని క్షమించటానికి? కాకుంటే నీమనస్సు ఎలాంటి కలరలేకుండా వుండాలనిగానీ, ఆ ముష్టి ద్యాదళి గ్లాసుకోసమటే యావనాకు? అది ఎవరింట్లో వుంటేనేం? అలాంటివేం వెట్టుకోక కాస్త నిమ్మలంగా పడుకో ఈ జ్వరమేం చేస్తుంది? లేపిపోటికి తగిపోయా! వెల్లెబాగులానా! నరసాయమ్మ తియ్యి ఎందుకు తిడుతుండే నిన్ను పాపం! నిజంగా దేవత! నీకు తెలీదూ, నిజంగా నువ్వంటే ఎంత ప్రేమగా వుండేదో. నిన్ను “రంగీ, రంగీ” అంటూ ..”

తర్వాత మరో గంటసేపు అక్కడే కూచుని రంగమ్మ తియ్యిమీద ఈ గవాలకుండా పరిచర్యలు చేసి ఇంటికోచ్చింది బామ్మ

నాలుగై రోజుల్లో రంగమ్మ తియ్యి పూరిగా కోలుకుంది ఆ స్పృశ్రీ సంచయింటికి తీసుకోచ్చారు.

ఆరోజే బామ్మ చూచిరావడానికి వెళ్ళింది రంగమ్మ తియ్యిను కూచో జెటి, ఆ పూటికి తనే అక్కడ వంటచేసి ఆవిడకు పళ్ళం పెట్టింది.

ఆ సాయంత్రం తిరిగివస్తూ, రంగమ్మ తియ్యిలో “ఏమేవో! పళ్ళం జాగర్ర కూడినవీ కూడనివీ తిని మళ్ళీ తిగబెట్టెను - నువ్వసలే అస్తావిస్తేల్లవి ఇదిగో, ద్యాదళి గ్లాసు తీసుకోకుతున్నాను” అని చెప్పి, ద్యాదళి గ్లాసును ఇంటికి తీసుకు వచ్చేసింది బామ్మ

ఆరోజు బామ్మ తేలికగా, తృప్తిగా నిట్టూర్చింది. ★

